

Luonnonsuojelulain mukainen poikkeamislupa

Asianumero: MH 7873/2025

Lupaviranomainen

Metsähallitus
Osoite: Opastinsilta 12 C, 00520 Helsinki
Yritys- ja yhteisötunnus: 0116726-7
kirjaamo@metsa.fi

Yhteyshenkilö(t)

Hakija

Turun ammattikorkeakoulu Oy, 2528160-3
Osoite: Joukahaisenkatu 3 A, 20520 TURKU

Hakemus

03.10.2025, sähköpostitse

Turun ammattikorkeakoulun erikoistutkija xxxx hakee Metsähallitukselta tutkimus- ja liikkumislupaa Saaristomeren kansallispuistoon. Lupa-alueisiin lukeutuvat Nauvon Trunsön, Borstön ja Sandholmin sekä Korppoon Grimsörarnan rajoitusosat. Lisäksi poikkeamislupaa liikkumiseen haetaan Grimsörarnan ja Mastbådanin hylkeidensuojelualueille.

Tutkimus- ja liikkumislupaa haetaan:

- 1) Our Saimaa Seal LIFE -hankkeessa kehitettyjen itämerennorpan keinopesäarakenteiden säilyttämiseen norpille käytettäväksi myös hankkeen päättymisen jälkeen sekä uusien keinopesien asentamiseksi. Norppien keinopesien kuntoa seurataan ja tarvittaessa niitä huolletaan ja korjataan. Lisäksi joidenkin pesien sijoittelua nykyisillä saarilla voidaan tarvittaessa parantaa, tai siirtää toisille, paremmin soveltuville saarille. Pesien asennukset, sekä huolto- ja korjaustyöt tullaan toteuttamaan loppusyksyisin tai alkutalvisin ennen norppien lisääntymisajan alkamista.
- 2) 2-3 riistakameran asentamiseksi keinopesien sisään sekä niiden ulkopuolelle havainnoimaan norppien kiinnostusta pesiä kohtaan. Riistakamerat asennetaan noin 0,5-1,5 m korkeisiin puusta tehtyihin jalustoihin. Riistakamerat puretaan keväällä huhti-toukokuussa ja asennetaan jälleen loppusyksyllä seuraavaa lisääntymiskautta varten.

3) Riista- ja etäohjattavien valvontakameroiden asentamiseksi norppien karvanvaihtopaikoille, minkä avulla norpista kerätään kuva-aineistoa niiden yksilölliseen tunnistamiseen. Aineiston avulla saadaan tietoa norppien liikkumisesta alueella ja pystytään tarkentamaan alueen kanta-arviota. Kaikkien kameroiden asennuksessa kiinnitetään erityistä huomiota kuvaussuuntiin ja alueisiin siten, että alueella mahdollisesti liikkuvista ihmisistä ei kerätä tunnistettavaa kuvamateriaalia.

4) Hylkeiden havainnointia varten Grimsörarnan ja Mastbådanin hylkeidensuojelualueille. Havainnointi tapahtuu veneestä (alle 10 m) käsin kiikaroimalla. Hylkeidensuojelualueilla käydään korkeintaan 5 kertaa/vuosi.

Päätös

Lupa myönnetään hakemuksen mukaisena.

Luvan sisältö, lupa-alue ja voimassaolo

Metsähallitus myöntää Turun ammattikorkeakoululle (yhteyshenkilö erikoistutkija xxxx) luvan itämerennorppaa koskevan tutkimuksen tekemiseen Saaristomeren kansallispuistoon.

Lupa käsittää Saaristomeren kansallispuistoon kuuluvilla saarilla 1) itämerennorpan olemassa olevien keinopesälaatikoiden säilyttämisen sekä tarvittaessa uusien keinopesien asentamisen, 2) norppien seurannan keinopesälaatikoihin sekä niiden läheisyyteen sijoitettavilla riistakameroilla sekä 3) norpista kerättävän kuva-aineiston riista- ja etäohjattavien valvontakameroiden avulla. Lisäksi lupa käsittää 4) norppien havainnoinnin Grimsörarnan ja Mastbådanin hylkeidensuojelualueilla korkeintaan 5 kertaa/vuosi. Lupa ei sisällä oikeutta eläinten käsittelyyn tai pyydystämiseen.

Tutkimustoiminnan lisäksi Metsähallitus myöntää Turun ammattikorkeakoululle luvan liikkumiseen Saaristomeren kansallispuiston alueilla, joilla on maihinnousu- ja liikkumiskielto lintujen pesimäaikaan 1.4.-31.7. välisenä aikana. Lisäksi liikkumislupa myönnetään Saaristomeren kansallispuistoon kuuluville Nauvon Trunsön, Sandholmin ja Borstön sekä Korppoon Grimsörarnan rajoitusalueille sekä Mastbådanin ja Grimsörarnan hylkeidensuojelualueille alueiden liikkumisrajoitusten ollessa voimassa. Liikkuminen liikkumisrajoitusalueilla tulee rajoittaa ainoastaan tutkimuksen kannalta välttämättömään. Alueilla liikuttaessa tulee kiinnittää huomioita alueen hylje- ja lintulajistoon ja toimittava siten, ettei tutkimuksen teko aiheuta merkittävää häiriötä em. lajeille.

Nyt myönnettävä lupa liittyy Metsähallituksen aiemmin myöntämiin tutkimuslupaan (MH 8406/2021) sekä tutkimus- ja liikkumislupaan (MH 2190/2021).

Lupa koskee Turun ammattikorkeakoulun Meriympäristön tutkimusryhmän henkilöstöä: xxxx. Tarvittaessa em. henkilöt voivat valtuuttaa muita henkilöitä osallistumaan tutkimuksen toteuttamiseen. Luvan saaja (yhteyshenkilö) vastaa siitä, että kaikki tutkimukseen tekoon osallistuvat noudattavat tämän luvan ehtoja.

Alkaa: 01.01.2026

Päätyy: 31.12.2028

Lupa tulee voimaan valitus- ja tiedoksisaantiajan jälkeen. Lupa tulee lainvoimaiseksi aikaisintaan valitusajan päätyttyä, mikäli siitä ei ole tehty valituksia. Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, katsotaan päätöksen saajan saaneen asiakirjan tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Lupa voidaan peruuttaa, jos sen ehtoja ei noudateta.

Lupapäätöksen perustelut

Lupa-alue kuuluu Saaristomeren kansallispuistoon (perustettu lailla 645/1984). Kansallispuistossa noudatetaan 5.11.2025 annettua Saaristomeren kansallispuiston järjestyssääntöä. Lupa-alueeseen sisältyy Nauvon Trunsön, Sandholmin ja Borstön sekä Korppoon Grimsörarnan rajoitusosat, joille on Saaristomeren kansallispuiston järjestyssäännössä asetettu ympärivuotinen liikkumiskielto koskien maitinnousua alueen saarille sekä liikkumista ja laitesukeltamista rajoitusosaan kuuluvilla vesialueilla. Grimsörarnan ja Mastbådanin hylkeidensuojelualueet on valtioneuvoston asetuksen (736/2001) mukaan perustettu hylkeiden ja erityisesti harmaahylkeiden suojelemiseksi, niiden elinolosuhteiden häiriöttömäksi turvaamiseksi sekä tieteellisen tutkimuksen ja hyljekantojen seurannan edistämiseksi

Itämerennorppa on sopeutunut talviseen jääpeitteeseen elinympäristössään. Sen lisääntymismenestys on vahvasti riippuvainen myös jään päälle kasautuneesta lumesta, johon emo kaivaa kuuttia suojaavan pesän. Ilmaston lämmetessä talvinen merijää on käynyt harvinaiseksi ja etenkin itämerennorpan eteläisillä esiintymisalueilla se puuttuu usein kokonaan. Jään puuttuessa norpat joutuvat synnyttämään maalle. Saaristomerellä tällaisia toissijaisia paikkoja on saarten suuren määrän ansiosta tarjolla. Lisääntymisaikaan norpat ovat kuitenkin hyvin ihmisarkoja ja ihmistoiminta näyttääkin rajoittavan mahdollisten lisääntymispaikkojen saatavuutta saarten ominaisuuksien lisäksi. Suojelualueet ovat siksi todennäköisimpiä lisääntymispaikkoja, jotka norpat kelpuuttavat. Our Saimaa Seal LIFE -hankkeessa on saatu lisätietoa norppien esiintymisestä lisääntymisaikaan ja positiivisia tuloksia keinopesäkokeiluista. Kokemusten perusteella on tarkoituksenmukaista pitää keinopesät norppien käytettävissä vielä Our Saimaa Seal LIFE -hankkeen päättymisen jälkeenkin.

Luonnonsuojelulain mukaan luonnonsuojelualueiden ja niiden perustamisen yhtenä tavoitteena on luonnontutkimuksen edistäminen. Metsähallitus katsoo, että hakemuksen mukainen tutkimus (ml. keinopesien ja karvanvaihtopaikkojen kameraseurannat) sekä hylkeiden yleinen havainnointi palvelevat tätä tarkoitusta tuottamalla uutta ja täydentävää lajitietoa Saaristomeren itämerennorpasta (mm. kanta-arvioita), mitä voidaan hyödyntää lajin suojelussa.

Luvan saajat ovat kokeneita hyljetutkijoita, jotka osaavat huomioida alueen ominaispiirteet norppatutkimuksen ja -seurannan toteutuksessa ja ehkäistä edelleen maastotöistä luonnolle ja linnustolle aiheutuvaa häirintää.

Metsähallitus katsoo, ettei norppatutkimus ja -seuranta tutkimussuunnitelman ja tämän luvan ehtojen mukaisesti toteutettuna vaaranna Saaristomeren kansallispuiston perustamistarkoitusta. Metsähallitus katsoo, ettei hakemuksen mukainen toiminta em. perustuen myöskään vaaranna Saaristomeren Natura-alueiden (FI0200090 (SAC), FI0200164 (SPA)) suojeluperusteisiin kuuluvia luontoarvoja.

Lupaehdot

Lupa ei sisällä oikeutta maastoliikenteeseen, johon tarvittaessa tulee hakea erillistä lupaa.

Rauhoitus- ja liikkumisrajoitusalueilla kullakin kohteella saa vieraila maksimissaan tunnin ajan.

Rauhoitus- ja liikkumisrajoitusalueilla kohteille ei saa rantautua kylmällä tai sateisella säällä, jotta toimenpiteillä ei aiheutettaisi lintujen pesintöjen tuhoutumista.

Luvansaaja vastaa kaikista toimintaansa liittyvien mahdollisten muiden viranomaislupien ja/tai ilmoitusten tekemisestä. Luvansaaja noudattaa toiminnassaan aina ensisijaisesti voimassa olevaa lainsäädäntöä ja viranomaisohjeita.

Luvan saajan on noudatettava näiden ehtojen lisäksi luonnonsuojelualueiden rauhoitusmääräyksiä ja järjestyssääntöjä. Luvan saaja vastaa siitä, että myös muut tutkimukseen osallistuvat henkilöt noudattavat näitä.

Lupa sisältää oikeuden alueelle vuosina 2021–2022 asennettujen keinopesien säilyttämiseen ja niiden seurantaan. Uusien keinopesien ja kameroiden asennus tulee ensisijaisesti toteuttaa linnustollisesti vähemmän merkittävillä luodoilla ja saarilla. Merkittäväillä lintusaarilla ja luodoilla keinopesien ja kameroiden purku tulee tehdä vasta lintujen pesintäajan (1.4.-31.7.) jälkeen. Kohteista tulee neuvotella etukäteen Metsähallituksen luonnonsuojelun erityisasiantuntijan xxxx kanssa (p. xxxx, sähköposti xxxx@metsa.fi).

Uudet keinopesät tulee asentaa ensisijaisesti ilman kallioperän pysyvää muutosta. Tarpeetonta kivi- ja kallioperän porausta tulee välttää.

Lopulliset keinopesien ja kameroiden paikat on ilmoitettava Metsähallitukselle. Kaikki rakenteet tulee purkaa ja kohteet siistiä luvan voimassaolon päättymisen jälkeen.

Lupa ei sisällä oikeutta kameroiden asentamiseen Grimsörarnan tai Mastbådanin hylkeidensuojelualueille.

Keinopesien yhteyteen asennettaviin kameroihin on kiinnitettävä yksilöintitieto, jonka perusteella lupaviranomainen voi tarkastaa kyseisen kameran luvallisuuden (asianr. MH 7873/2025). Valvojalla on oikeus poistaa yksilöimätön riistakamera ja muut vastaavat alueelta. Poistetut tavarat toimitetaan löytötavaratoimistoon.

Kamerat tulee sijoittaa siten, että on mahdollisimman pieni riski henkilöiden tallentumiselle kuviin. Kuvat, joihin tallentuu tunnistettavia henkilöitä, on hävitettävä.

Tallennettu kuva ja ääni ovat henkilötietoja, jos yksityishenkilö on niistä tunnistettavissa. Jos kameravalvontajärjestelmä tallentaa tunnistettavaa kuvaa tai ääntä, kyse on henkilötietojen automaattisesta käsittelystä, johon sovelletaan lähtökohtaisesti tietosuojalakia (1050/2018) yleislakina. Tallentavan kameravalvonnan harjoittaja käsittelee henkilötietoja kamerajärjestelmän avulla ja on tietosuojalain tarkoittama rekisterinpitäjä.

Tallenteiden säilytysajalla ei ole vaikutusta tietosuojalain soveltamiseen. Kameravalvonnan harjoittaja on tietosuojalaissa tarkoitettu rekisterinpitäjä, vaikka tallenteet säilytettäisiin esimerkiksi vain tunnin ajan.

Kameravalvonnan (jäljempänä kuvaamisen) harjoittajan eli rekisterinpitäjän tulee toteuttaa valvonta kaikilta osin tietosuojalain mukaisesti. Tämä tarkoittaa mm. seuraavaa:

- Kuvaamiseen tulee olla selkeä toimintasuunnitelma
- Kuvaamisesta on tiedotettava näkyvästi
- Tallenteita ei saa käyttää muissa kuin niissä tarkoituksissa, mitä varten kuvaamista on alettu suorittaa
- Kuvaamisen kautta saatua tietoa ei saa luovuttaa käyttötarkoituksen vastaisesti ulkopuolisille
- Kuvatallenteet eivät saa olla ulkopuolisten nähtävissä esim. valvontamonitoreista

Luvan saajan on noudatettava näiden ehtojen lisäksi luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräyksiä ja järjestyssääntöä.

Alueella tulee liikkua niin, että vältetään kasvillisuuden turhaa talleantumista ja maaston kulumista. Tarpeetonta häiriötä luonnolle ja alueen muille käyttäjille tulee välttää.

Alueelle ei saa jättää toiminnasta jälkiä tai roskaa.

Lupa tai kopio siitä on pidettävä mukana luvan mukaista toimintaa harjoitettaessa.

Raportointi

Luvan nojalla harjoitetusta toiminnasta tulee raportoida Metsähallitukselle kirjallisesti. Raportissa ilmoitetaan havainnot / hylkeiden määrät saarikohtaisesti. Raportti lähetetään Metsähallituksen kirjaamoon (kirjaamo@metsa.fi) ja raportissa tulee viitata asianumeroon MH 7873/2025. Raportti on toimitettava vuosittain seuraavan vuoden tammikuun loppuun mennessä.

Hakijan tulee välittömästi raportoida Metsähallitukselle havaitsemistaan ongelmista tai Metsähallituksen toimintaa vaativista epäkohdista.

Sovelletut säännökset

Laki Saaristomeren kansallispuistosta (645/1984): 1 a, c §
Saaristomeren kansallispuiston järjestyssääntö, annettu 5.11.2025
Valtioneuvoston asetus hylkeidensuojelualueista (736/2001): 4 §
Luonnonsuojelulaki (9/2023): 50 ja 56 §
Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019): 122 §
Laki Metsähallituksesta (234/2016): 5, 21.1. ja 24.1 §
Tietosuojalaki (1050/2018)
Ympäristöministeriön asetus Metsähallituksen eräiden julkisten hallintotehtävien suoritteiden maksuista vuosina 2024 ja 2025 (96/2024): 2 §

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen valittamalla muutosta Turun hallinto-oikeudelta. Valitusosoitus on liitteenä.

Hinta

Lupa on maksuton.

Esittelijä

Ratkaisija

Liitteet:

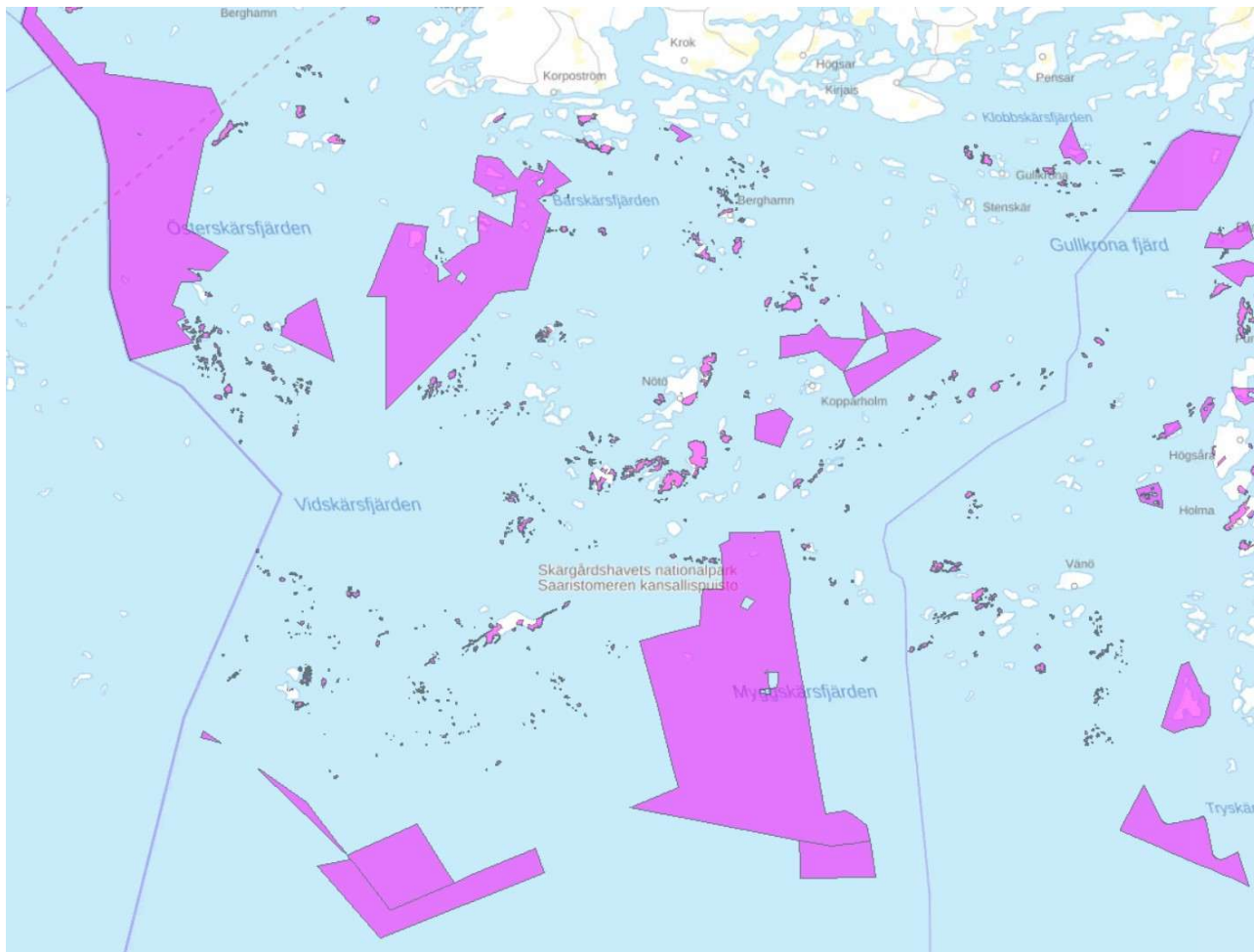
Liite 1. Lupa-alueen kartta
Liite 2. Valitusosoitus

Tiedoksi:

Metsähallitus
Paraisten kaupunki
Kemiönsaaren kunta
Varsinais-Suomen ELY-keskus
Varsinais-Suomen luonnonsuojelupiiri
Länsi-Suomen merivartiosto

Karttaliite

Poikkeamislupa 131551

Suuntaa antava lupa-alueen kartta. Toiminta kohdistuu kartassa punaisina näkyville Metsähallituksen hallinnassa oleville suojelualueille.

Liite 2. Valitusosoitus.

1. VALITUSOSOITUS

(Laki Metsähallituksesta 21 §, luonnonsuojelulaki 134 §)

Tähän päätökseen tyytymätön voi hakea siihen muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen kirjallisella valituksella.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä, joka osoitetaan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava seuraavat asiat:

- valittajan nimi ja kotikunta
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi sekä perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja, jollei asiamiehenä toimi asianajaja tai yleinen oikeusavustaja.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.

Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavasti:

- jos päätös on luovutettu asianomaiselle, asianomaisen asiamiehelle tai lähetille, tiedoksisaantipäivä ilmenee päätöksessä olevasta leimasta
- jos päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee saantitodistuksesta
- jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemäntenä päivänä postituspäivästä, jollei muuta ilmene
- jos päätös on toimitettu tiedoksi muulla tavalla jollekin muulle henkilölle kuin päätöksen saajalle (sijaistiedoksianto), katsotaan päätöksen saajan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä
- jos päätös tai kuulutus sen nähtävänä pitämisestä on julkaistu virallisessa lehdessä tai julkisella kuulutuksella ilmoitustaululla, katsotaan tiedoksisaannin tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä päivästä, jolloin kuulutus virallisessa lehdessä on julkaistu tai kuulutus pantu ilmoitustaululle.
- jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, katsotaan päätöksen saajan saaneen asiakirjan tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmän voi toimittaa hallinto-oikeudelle henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä tai asiamiestä tai lähettiä käyttäen. Postittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Valituksen on saavuttava viranomaiselle virka-aikana ennen 30 päivän valitusajan päättymistä, jotta valitus voidaan tutkia. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivää, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu kuitenkin vielä seuraavan arkipäivän virka-ajan päättymiseen.

Käsittelymaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Hallinto-oikeuden osoite

Turun hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Sairashuoneenkatu 2–4, 20101 Turku

Postiosoite: PL 32, 20101 Turku

Faksi: 029 56 42414

Sähköposti: turku.hao(at)oikeus.fi

Puhelin: 029 56 42410